

Dreptul fundamental la speranță

Sufletul este ancorat în speranță. Multe țări, multe familii traversează în ultimul timp o situație care poate duce la descurajare. Dar este și, după cum spune Papa Francisc, ocazia „unei noi speranțe vii, care vine de la Dumnezeu”.

17.04.2020

În dimineata învierii trebuia să aibă loc o tăcere adâncă, când lumina

zorilor abia apărea. Era o liniște diferită, de expectativă, ca atunci când cineva are presentimentul a ceva grozav: timpul pare să stea în loc, totul este tăcut și își ține respirația, apoi izbucnește într-o exclamație de surpriză.

Străzile multor orașe s-au cufundat în ultimele săptămâni într-o liniște foarte deosebită. Nu auzim zumzetul motoarelor nici claxonul mașinilor, s-au oprit atât zgomotele străzilor cât și vocile trecătorilor. Este o liniște tristă, învăluită de doliu și durere. Dar și speranța și-a croit drum în această atmosferă izbitoare, deoarece „în liniștea orașelor noastre, Evanghelia de Paște va răsună”^[1], ne-a spus Papa Francisc pe 3 aprilie.

Mormântul este gol

Triduum-ul pascal, pe care l-am sărbătorit anul acesta într-un mod neobișnuit, nu se încheie cu piatra

rulată și intrarea sigilată a mormântului din Vinerea Sfântă. Dacă ar fi așa , am avea motive întemeiate să ne descurajăm. Dar cuvântul Evanghelie înseamnă „veste bună” același lucru pe care femeile sfinte le-au adus apostolilor după moartea lui Cristos, a treia zi: piatra rulată, vestirea îngerilor și mormântul gol^[2].

„Cristos trăiește. Acesta este marele adevăr, care dă conținut credinței noastre. Isus, care a murit pe cruce, a înviat; el a triumfat asupra morții, a puterii întunericului, a durerii și a angostei”^[3], spunea sfântul Josemaría în timpul predicii prezentată în Duminica Paștelui din 1967. Și continua: „Isus este Emanuel: Dumnezeu cu noi. Învierea sa ne arată că Dumnezeu nu-i abandonează pe ai săi”^[4].

„Surrexit Christus, spes mea!”^[5], ne rugăm în fiecare an în liturghia

romană în timpul Octavei de Paște. Succesorul lui Petru ne amintea că „În Isus înviat, viața a învins moartea. Această dată pascală ne hrănește speranța”^[6]. Și adăuga, gândindu-se la încercarea dificilă pe care trebuie s-o trăim: „Este speranța timpurilor mai bune în care noi vom fi toți mai buni, eliberați, în sfârșit, de rău și de pandemie. Este o speranță: speranța nu dezamăgește; nu este o iluzie, este o speranță”.

Încă un lucru de savurat

Rădăcina cuvântului speranță este verbul latin „sperare”, a spera* (*Același verb mai înseamnă „a aștepta” în spaniolă). Când sperăm la ceva, este bine să avem speranța de a vedea această dorință împlinită. Dar trebuie să avem răbdare. Iată, fără îndoială, una dintre virtuțile despre care se vorbește cel mai mult în aceste zile de închisoare acasă.

Noi tocmai am retrăit Săptămâna Sfântă. Murillo, celebru pictor spaniol al barocului, care a realizat numeroase opere ale lui Cristos și ale Sfintei Fecioare, a executat mai multe „Ecce Homo” în care Isus este arătat dezbrăcat, acoperit cu o mantie purpurie și încoronat cu spini; el apăsă cu pumnii legați într-unele din ele, ținând în mâna dreaptă sceptrul pe care soldații romani i l-au dat batjocorindu-l . El privește în jos iar privirea lui este plină de o compasiune și o tandrețe infinite. El suportă astfel, în tăcere toate jignirile și batjocura. La vederea acestei reprezentări este normal ca El să nu fie numit de mulți „Ecce Homo” ci „Cristosul răbdării”.

Deja a trecut o lună de când majoritatea dintre noi nu ieșim din casă. Prin urmare este normal să observăm cât de scumpe sunt comentariile, situațiile sau lucrurile mărunte din viața cotidiană, care nu

ar avea importanță în împrejurări obișnuite, fără a mai vorbi de a avea răbdare uneori cu sine. Poate este incertitudinea de care ne temem cel mai mult. Iată sfatul pe care ni-l dă sfântul Josemaría în *Brazdă* pentru a suporta acest eventual sentiment de neliniște: „Un remediu pentru neliniștile tale: răbdarea, dreptatea intenției, consideră lucrurile într-o perspectivă supranaturală”^[7].

Fondatorul Opus Dei, dinamic și înflăcărat, a trebuit să învețe să spered (să aștepte) toată viața, mai ales pornind de la sosirea sa la Roma, din cauza demersurilor pe care a trebuit să le întreprindă în vederea recunoașterii juridice cea mai adecvată pentru Operă. În aprilie 1947, le scria din Italia copiilor săi, despre o schimbare ce i-a împiedicat planurile: „Este necesar să mai rămân un pic aici, ceea ce mă mortifică oarecum, chiar dacă sunt foarte fericit să fiu la Roma”^[8]. Și

încheia cu proverbialul său simț al umorului: „Răbdare. Încă un lucru de savurat”. A savura înseamnă a gusta lent: unul din beneficiile răbdării, deoarece ne învață, chiar și în circumstanțe neplăcute, să le descoperim latura pozitivă.

Maturizarea prin durere

Ziarele și alte mass-media răspândesc știri alarmante, uneori descurajante și ne întrebăm care este sensul acestei tragedii care ne afectează pe noi, pe cei dragi, pe cei din jurul nostru... și abia dacă găsim răspunsuri. Gândindu-ne la pandemia COVID-19 și la consecințele ei dăunătoare, putem fi tentați de descurajare, dar riscăm să pierdem din vedere învățăturile pe care le conțin. Trebuie să învățăm să vedem în ea oportunități mari, binele care progresează chiar și în fața adversității.

Moartea lui Isus – cel mai mare rău care s-a întâmplat vreodată – a produs rodul îndreptățirii noastre și al reconcilierii noastre cu Dumnezeu și al speranței vieții veșnice. Crucea lui Cristos a schimbat sensul durerii și al suferinței omului. Am văzut în aceste zile povești frumoase de solidaritate și eroism. „Nu trebuie să te eschivezi de la suferință, să fugi de durere, care vindecă omul, ci capacitatea de a accepta necazurile și de a te maturiza prin ele, de a găsi un sens prin unirea cu Cristos, care a suferit cu o iubire infinită” scria Benedict al XVI-lea^[9]. A înfrunța aceste circumstanțe cu zâmbetul pe buze este „o cale de purificare și maturizare, o cale a speranței”^[10].

Ancora sufletului

„Speranța este ca o ancoră a sufletului”^[11]. Ea răspunde la aspirația la fericire plasată de Dumnezeu în inima oricărui om.

Această virtute ne împinge să ne plasăm încrederea în promisiunile lui Cristos, nu în singurele noastre forțe; ea este susținerea oricărei slăbiciuni, ne protejează contra descurajării și lărgeste inima care așteaptă fericirea veșnică. Elanul său protejează de egoism și conduce la fericirea carității^[12]. Ea este, dintre cele trei virtuți teologale, cea de care avem acum cea mai mare nevoie. Speranța ne face capabili să ajungem la lucruri incredibile pentru că ea ne ajută să trecem peste cele mai mari încercări și chiar să-l surprindem pe Dumnezeu.

Poetul Charles Péguy a exprimat-o astfel, la începutul secolului al XX-lea, în magnifica sa colecție de poezii consacrate acestei virtuți, unde face elogiul și pune în gura creatorului: *Dar speranța, iată ce mă uimește. Pe mine însumi. Este uimitor. Ca acești bieți copii să vadă cum se petrece totul și să creadă că mâine va fi mai*

bine. Să vadă cum se petrece totul azi și să creadă că mâine dimineată va fi mai bine. Este uimitor și este într-adevăr cea mai mare minune a harului nostru. Și sunt uimit eu însumi ^[13].

În predica din Vigilia Pascală, Papa ne-a făcut să observăm cum „anul acesta percepem Sâmbăta Sfânta mai mult ca niciodată, ziua unei mari tăceri”. Așa cum s-a întâmplat cu femeile sfinte, această tragedie neașteptată ne-a lăsat cu „amintiri rănite și speranță înăbușită. Pentru ele, a fost cea mai întunecată oră, ca și pentru noi”^[14]. Noi știm, totuși, că liniștea mormântului nu are ultimul cuvânt.

„În această seară, continuă Pontiful Roman, „vom cuceri un drept fundamental, care nu va fi luat de la noi: dreptul la speranță. Este o speranță nouă, vie, care vine de la Dumnezeu. Nu este un simplu

optimism, nu este o mică atingere pe umăr sau o încurajare de circumstanță cu un zâmbet trecător. Nu! Este un dar din Cer pe care noi nu-l putem obține singuri. Totul va fi bine, să spunem cu hotărâre în aceste săptămâni, agățându-ne de frumusețea umanității noastre și spunând cuvinte de încurajare din inimă. Dar, cu zilele care trec și temerile care cresc, chiar și speranța cea mai îndrăzneată poate dispărea. Speranța lui Isus este cu totul alta. Ea introduce în inimă certitudinea că Dumnezeu știe să transforme totul în bine, deoarece chiar și din mormânt El scoate viața”^[15].

* * *

A crede „împotriva oricărei speranțe”^[16]. Iată ce ne învață învierea lui Cristos. Speranța, totuși, nu este niciodată singură, ea este împărtășită^[17]. Vedem din Evanghelii: după moartea lui Isus, discipolii săi și

femeile sfinte sunt de neconsolat și merg să se refugieze în cenacolul din Ierusalim, adunați în jurul Sfintei Maria care se roagă și dorește să-l revadă pe Fiul ei divin, strălucind acum de gloria sa. Noi am apelat la mijlocirea sa la începutul acestui timp pascal: „O, Mamă, Speranța noastră! Cât de bine ne simțim, chiar dacă totul se clatină, când suntem bine lipiți de tine”^[18].

María Candela

.....

[1] Mesaj video al Papei Francisc, 3 aprilie 2020

[2] Cf. Mc 16, 1-11.

[3] Sf. Josemaría, *Când trece Cristos*, nr. 102.

[4] *Ibidem*.

[5] Imn “Victimae paschali laudes”.

[6] Mesaj video al Papei Francisc, 3 aprilie 2020.

[7] Sf. Josemaría, *Brazdă*, nr. 853.

[8] A. VÁZQUEZ DE PRADA,
Fondatorul l’Opus Dei, vol. III, Rialp,
Madrid 2003, p. 80.

[9] Benedict al XVI-lea, Scrisoare
enciclică *Spe Salvi*, nr. 37.

[10] Ibid., nr. 38.

[11] Cf. Hb 6, 19.

[12] Cf. *Catehismul Bisericii Catolice*,
nr. 1817-1818.

[13] Charles Péguy, *Porche du
Mystère de la deuxième vertu*.

[14] Papa Francisc, *Predica Vigiliei
Pascale*, 11 aprilie 2020.

[15] Ibidem.

[16] Rm 4, 18.

[17] Cf. Benedicto XVI, Scrisoare enciclică *Spe Salvi*, nr. 13-15.

[18] Sf. Josemaría, *Forja*, nr. 474.

pdf | document generat automat din
[https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/
dreptul-fundamental-la-sperata/](https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/dreptul-fundamental-la-sperata/)
(07.08.2025)